

(Kort bemærkning).

Wilhelm (VS):

Det tilsagn skal jeg da gerne takke for, men det er jo i virkeligheden mest forslags-stillerne, det tilkommer.

Jeg tager ordet for at svare på skatteministerens spørgsmål, om jeg er opmærksom på, at gevinster fra præmieobligationer ikke er indkomstskattepligtige. Ja, det er jeg opmærksom på, og for at pinde det helt ud: det, jeg sagde, var, at selv den yderste teoretiske mulighed for, at skattevæsenet skulle kunne forfølge nogle sorte penge ved at få fat i mennesker, der opnår en stor gevinst på præmieobligationsudtrækningerne, nemlig det, at man begynder at bruge den gevinstudtrækning til at sige: lad os så kontrollere, om den pågældende har opgivet sin præmieobligation på selvangivelsen, selv den kan man gardere sig 100 pct. imod ved blot at opgive en enkelt eller to præmieobligationer, til trods for at man gambler på 2.000 eller 5.000. Det er kun det, jeg mener; jeg er helt klar over, at det ikke er indkomstskattepligtigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift (merværdiafgift). (Godtgørelse for administration m. v.) [af Erhard Jakobsen m. fl.]

(Lovforslag nr. 44. Fremsat 22/10 75).

Sammen med denne sag foretages den som sidste punkt på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Fradrag for erhvervsdrivende for administration af merværdiafgift og kildeskat) [af Arne Bjerregaard m. fl.]

(Lovforslag nr. 73. Fremsat 13/11 75).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Det lovforslag om ændring af momsloven, som centrum-demokraterne har fremsat, og som vi her behandler sammen med et forslag fra kristeligt folkeparti om ændring af ligningsloven, går ud på, at de private erhvervsdrivende skal have en godtgørelse for administration af en række offentlige afgifter m. v. over afregningssystemet for moms. Det foreslås således, at virksomhederne årlig skal tilbageholde 3.000 kr. ved afregningen af momstilsvaret. Da der findes ca. 360.000 momsregistrerede virksomheder, vil en godtgørelsesordning som foreslået blive en bekostelig sag for statskassen: i størrelsesordenen 1 mia kr.

Kristeligt folkepartis lovforslag om ændring af ligningsloven går ud på, at selvstændige erhvervsdrivende, som er indeholdelsespligtige eller momsregistrerede, kan fratække 2 pct. af årsomsætningen, dog højst 3.000 kr., ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, tilsigter også dette forslag i realiteten at give de erhvervsdrivende en godtgørelse for administrative opgaver, der pålægges af det offentlige. For at undgå, at udgiften for det offentlige bliver alt for følelig, foreslår man ikke et tilskud, der skal udbetales til virksomhederne, men blot et fradrag i disses skattepligtige indkomst. Der er ikke tvivl om, at også en sådan fradragsordning ville blive en bekostelig sag for det offentlige. Det er klart, at provenuskønnet her bliver væsentlig mere usikkert, men vi vurderer størrelsesordenen til 400 mill. kr.

At det offentlige pålægger erhvervslivet byrder i form af momsopkrævning, tilbageholdelse af kildeskat m. v., kan ingen bestride. Som tidligere debatter om dette spørgsmål har vist, er det imidlertid ikke så ligetil at vurdere vægten af disse byrder. På den ene side søger det offentlige — det tror jeg jeg har ret til at hævde — at begrænse byrderne ved at gøre opkrævningsreglerne så enkle som muligt, og på den anden side har erhvervslivet i et vist omfang fordel af de foranstaltninger, vi taler om. Jeg tænker her ikke mindst på, at afregningsreglerne for f. eks. moms og kildeskat indebærer, at er-

[Ministeren for skatter og afgifter.]

hvervslivet opnår en likviditetsfordel og en betydelig rentefordel. Herved opnås en kompensation for omkostningerne ved opkrævningen. Man kan også pege på, at de øvrige opgaver, som nævnes i bemærkningerne til centrum-demokraternes forslag: ATP, sygelønsordning, statistiske oplysninger og lovpligtig ulykkesforsikring, ikke udelukkende udføres, uden at erhvervslivet også har en i hvert fald indirekte fordel af dem.

Man må derfor stille det spørgsmål, om de erhvervsdrivende med rimelighed kan siges at have krav på en særlig godtgørelse for de opgaver, de udfører, ud over den dækning, der er indeholdt i de fordele, jeg her har nævnt.

Jeg vil godt i denne forbindelse minde om erhvervslivets reaktion i forbindelse med den midlertidige momsnedsettelse, hvor det jo af en række henvendelser til folketinget fremgik, at man fra erhvervslivets side betragter denne likviditetsfordel og denne rentefordel, der ligger i betalingsterminerne, som en meget betydelig fordel og af meget betydelig værdi for erhvervslivet.

Det er omtalt i bemærkningerne til de to lovforslag, at forslagene især tager sigte på at hjælpe de mindre og de helt små næringsdrivende. For så vidt angår centrum-demokraternes forslag, fremgår dette også af, at godtgørelsen er fikseret til et fast beløb pr. virksomhed. Skal der gives en godtgørelse, er det da også en rigtig idé, men jeg vil gerne pege på, at dette rent konkret viser, hvor vanskeligt det er at udforme et egentligt godtgørelsessystem, der tager hensyn til, hvad det er, der ydes godtgørelse for. Centrum-demokraternes forslag indebærer således, at der gives den mindste momsvirksomhed, som måske kun har en årlig omsætning på 5.000 kr. eller lige derover, en årlig godtgørelse på 3.000 kr., uanset at den pågældende ikke beskæftiger nogen ansat og dermed ikke har opgaver f. eks. med indeholdelse af kildeskat. Omvendt er der en række erhverv, som ikke er omfattet af momsloven, men som har indeholdelse af kildeskat, ATP osv., det gælder bl. a. mange liberale erhverv, hvis omsætning, tjenesteydelser af forskellig art, ikke er belagt med moms; de får altså intet efter forslaget. Kristeligt folkeparti har som nævnt foreslået et fradrag

på højst 3.000 kr. for selvstændige erhvervsdrivende, der er momsregistrerede eller indeholdelsespligtige. Der vil også efter dette forslag blive ydet godtgørelse til den mindste momsvirksomhed uden nogen beskæftigede, på den anden side vil der i modsætning til efter centrum-demokraternes forslag blive tale om godtgørelse til virksomheder, der ikke er omfattet af momsloven, men som dog har én eller flere beskæftigede og derfor er indeholdelsespligtige.

Jeg synes nok, at alene disse få bemærkninger viser, at der foreligger betydelige afgrænsningsproblemer i forbindelse med de to foreliggende lovforslag. Jeg skal i øvrigt ikke gå i detaljer med hensyn til forslagene, men må allerede dels under hensyn til den store udgift, som forslagene vil betyde for staten, dels den meradministration, der uvægerlig vil blive tale om, på regeringens vegne afvise de to forslag.

Ove Hansen (S):

Det havde været rimeligt, om forslagsstillerne, når de kommer med et sådant forslag, havde fortalt os, hvad det vil koste, hvor mange penge det vil dreje sig om, hvilket provenutab der vil opstå. Det siges der intet om. Nu har skatte- og afgiftsministeren fortalt os, at det vil dreje sig om ca. 1 mia kr. i provenutab; det havde dog været rimeligt, om det var fremgået af lovforslagene, men det gør det altså ikke. Det havde også været rart, hvis det var fremgået af lovforslagene, hvordan dette provenutab skal udlignes, hvordan vi skal skaffe kompensation for dette tab. Det står der heller ikke noget om.

Med hensyn til disse to lovforslag vil jeg gerne sige, at da vi i 1965, 1966, 1967 drøftede problemerne i forbindelse med indførelse af merværdiafgift her i landet, var vi naturligvis klar over, at en sådan afgift ville påføre — det gælder også for kildeskattens vedkommende — erhvervsdrivende ekstraudgifter, og det er naturligvis ikke lige gyldigt, om der er tale om en virksomhed, der har et kontorhold i forvejen, eller om en selvstændig, der ikke har det, og som skal arbejde med problemerne ved dette ekstra regnskab. Det var vi klar over, og vi lagde ikke skjul på, at det kunne påføre ekstra arbejde, men vi tog hensyn dertil netop ved at give dem en lang frist med hensyn til afregningen med det offentlige, og det tror jeg

[Ove Hansen.]

også man dengang var tilfredse med; jeg må oplyse, at dengang var momsen ikke 15 pct., som den er nu — ganske vist midlertidigt 10 pct. i dag — men dengang var den 10 pct., så blev den forhøjet til 12½ pct., senere til 15 pct., og det betød, at de på den måde fik en endnu større kompensation.

Vi kan altså fra mit partis side ikke medvirke til lovforslag af den art, der ville belære os med 1 mia kr. i ekstra udgift.

Christophersen (V):

De to lovforslag, vi her behandler, har jo det samme sigte: forslagsstillerne ønsker ydet en særlig kontant godtgørelse til de virksomheder, som har besvær med opkrævning af kildeskat, af moms, af ATP, indsendelse af statistiske oplysninger osv., og jeg vil allerførst godt sige, at venstre kan være meget enig med forslagsstillerne i, at der i dag pålægges de selvstændige en række opgaver, som egentlig ikke har noget med virksomhedens opgave at gøre, opgaver, som for en dels vedkommende ganske vist er et resultat af aftaler mellem arbejdsmarkedets organisationer, men jo som for de øvrige vedkommende er et resultat af beslutninger, der er truffet her i folketingsalen.

Jeg synes imidlertid, at jeg først vil sige, at begge forslagsstillere overser nogle vigtige forhold, ligesom deres forslag af forskellige grunde, som jeg skal vende tilbage til, er mindre praktiske.

For det første er det jo sådan, som også påpeget af skatte- og afgiftsministeren, at der jo allerede i dag er indbygget godtgørelser i en række af de gældende betalingsregler. For kildeskattens vedkommende er der jo en kredit på vel mellem 10 dage og 1 måned, for momsens vedkommende er der vel en reel kredit på op imod 95 dage, og for ATPs vedkommende på op til 3 måneder; det kan selvfølgelig regnes ud på forskellig måde, men det er klart, at der her ligger en ganske betydelig rentefordel, som i hvert fald efter min opfattelse ved en løselig beregning betyder, at virksomheder med en omsætning på 300.000-400.000 kr. meget nemt kan opnå en godtgørelse ad den vej, som ligger langt ud over det, der her er foreslået både af centrum-demokraterne og af kristeligt folkeparti.

Inden vi derfor kan afslutte arbejdet med de forslag, som her drøftes, vil jeg godt for vores vedkommende sige, at vi synes, det vil være rigtigt, hvis man i skatte- og afgiftsudvalget simpelt hen nu undersøger og drøfter igennem, hvilke godtgørelser der gives allerede i dag, og hvor meget de er værd, og hvis vi på det grundlag kan finde frem til, at der er skævheder eller mangler, må vi naturligvis derefter overveje, hvordan vi eventuelt kan udbedre disse.

Så vil jeg om forslagene videre sige, at de som også nævnt af skatte- og afgiftsministeren indeholder nogle virkninger, som især hænger sammen med den tekniske udformning, og som er mindre heldige — jeg går ud fra, at ingen af forslagsstillerne ønsker at føre politik på det tekniske, det måtte man naturligvis i givet fald kunne drøfte igennem — men jeg synes nok, at den mangel på forbindelse, der er mellem den ydelse, man vil give, og omfanget af de opgaver, der gør sig gældende virksomhed for virksomhed, kan være betænkelig. Jeg kan heller ikke se væk fra den omgælsesrisiko, der kunne ligge i, at en række indregistrerede aktieselskaber ligger og handler med hinanden og dermed skaffer sig en momspligtig omsætning af mere eller mindre fiktiv karakter, hvorefter de hver kan indkassere 3.000 kr. i godtgørelse. Det ville jeg personlig mene var en meget uheldig konsekvens af forslaget, hvis det blev gennemført, som det foreligger her.

På samme måde gælder det kristeligt folkepartis forslag, at det selvfølgelig er meget godt, det er et fradrag i den skattepligtige indkomst, man opererer med, men rent faktisk er det jo sådan, at de virksomheder, der rammes stærkest af de administrative problemer, er jo virksomheder med ret små skattepligtige indkomster. Jeg synes nok, det er en væsentlig anke imod kristeligt folkepartis forslag, at dem, som man egentlig — det tror jeg da bestemt — helst ville hjælpe: folk med den lille butik, folk, som driver en beskeden virksomhed af anden karakter, som har en lav skattepligtig indkomst, de får altså i virkeligheden også det mindste udbytte af det forslag.

Men så kunne man jo også se på sagen ud fra en provenumæssig synsvinkel, og dér kan jeg være enig med skatte- og afgiftsministeren i, at det er et stort beløb, som kan

[Christophersen.]

gøre én betænkelig, og det må vel derfor tilkomme forslagsstillerne nærmere at sandsynliggøre, hvordan man skal finansiere denne ordning. Kristeligt folkepartis forslag indebærer vel en udgift på 500-600 mill. kr. på årsbasis. Centrum-demokraternes, som skatteministeren har sagt, på op i nærheden af 1 mia kr. Det er jo ikke en lille opgave, der her ligger.

Så kunne man til gengæld — og det vil jeg sige til sidst — se på sagen fra et helt andet synspunkt, og det er det synspunkt, mit parti nok lægger mest vægt på. Man kunne spørge sig selv, om ikke det var mere fornuftigt og mere økonomisk simpelt hen at prøve at begrænse antallet af de opgaver, som man pålægger virksomhederne; i stedet for at skulle bruge betydelige beløb på at udbetale godtgørelser, var det så ikke en meget bedre idé simpelt hen at indskrænke de arbejdsopgaver, man pålægger virksomhederne? Jeg kan da her til oplysning sige, at venstre har til hensigt nu at fremsætte et forslag til folketingsbeslutning om overførsel af opkrævelsen af kildeskat og indsendelse af kildeskat til banker og sparekasser. Det mener vi må kunne gennemføres netop med den virkning, at man helt fjerner administrationen af kildeskatten fra virksomhederne, fra de selvstændigt erhvervsdrivende.

Men på baggrund af det, som jeg her har nævnt, og også på baggrund af det sidste, er vi rede til i skatte- og afgiftsudvalget at gå fordomsfrit ind i en drøftelse af, hvordan vi klarer det problem, som jo helt ubetvivleligt er stort for mange virksomheder.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet er enig med forslagsstillerne i, at der er et meget stort problem for disse erhvervsdrivende, vel nok størst for de mindre erhvervsdrivende, som også venstres ordfører har givet udtryk for. Men jeg må sige, at de to forslag, som er fremsat her af centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti, efter fremskridtspartiets mening er to overordentlig dårlige forslag. Det ene forslag er lidt dårligere end det andet, men ingen af dem er anvendelige til det formål. Jeg synes egentlig også, det er en besynderlig facon, som nogle partier her i folketinget har at opføre sig på. Først vedtager man et

væld af lovgivning, som pålægger befolkningen en bunke administrationsarbejde. Når befolkningen så har protesteret længe nok, falder de samme partier oven i hinanden for at komme først med forslag om ændringer af dem. Med normal sund sans skulle man tro, at det var forslag, som ville ophæve nogle af de byrder og det hoveriarbejde, man havde pålagt erhvervslivet, men som så mange andre gange konstaterer man, at sans for praktisk logik beskæftiger man sig ikke med her i huset. Derimod fremsætter man et forslag, som for kristeligt folkepartis vedkommende vil koste 1/2 mia kr., for centrumdemokraternes 1 mia kr. foruden al den administration, det vil give. Denne gang er det ganske vist staten, der skal betale administrationsarbejdet. Jeg synes, det er kejserens nye klæder.

Hvem er det, der skal betale det provenutab? Det er jo de borgere, som I nu vil hjælpe, der selv skal betale for det. Jeg synes ikke, det er en måde at behandle et trængt erhvervsliv på. Der er kun én eneste løsning, hvis man vil hjælpe dem — og den vil fremskridtspartiet meget gerne være med til at arbejde for — og det er at afskaffe ATP-ordningen, afskaffe indkomstskatten og nedlægge Danmarks Statistik, ligesom man skulle afskaffe kapitalvindingskatten. Hvis man havde foreslået noget i den retning, havde vi meget gerne medvirket. Vi føler ikke, at nogen af de to forslag overhovedet vil hjælpe noget som helst på de problemer.

Må jeg så til sidst sige, at centrumdemokraterne og kristeligt folkeparti har givet udtryk for, hvilken hensigt de har med forslaget; det konservative folkeparti har fremsat et forslag med den samme hensigt; venstres ordfører har lige her bekendtgjort, at venstre nu vil fremsætte et forslag, som går i den retning; fremskridtspartiet vil gerne hjælpe til med hensigten. Hvis vi så kan få noget i retning af det, venstres og det konservative folkepartis forslag indebærer, kan man være sikker på, fremskridtspartiet gerne vil hjælpe, og så er flertallet jo ikke langt væk. Lad os så håbe på, at det flertal kan manifestere sig, sådan at det erhvervsliv, vi alle sammen gerne vil hjælpe, også bliver hjulpet, men på en rimelig måde, og ikke ved at man stikker det blå i øjnene.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er jo ikke altid, man skal modstå en fristelse, og i anledning af det, der er blevet sagt fra fremskridtspartiets ordfører, kan jeg dog ikke lade være at sige, at det er selvfølgelig meget morsomt at prøve på at hænge partier ud, der bliver klogere, ved at sige, at når de først har stemt for en lov, så vil de lave den om. Men det gælder nu ingen af de to partier, for de var ikke i folketinget, da momsloven blev gennemført, og da ATP-loven blev konfirmeret, så det kan jo ikke gælde nogen af dem, men ellers var det såmænd meget morsomt.

Der har i anledning af de to forslag fra centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti været talt om, at de frie erhvervsdrivende allerede får kompensation. Det var ministeren, der var inde på, at det var et spørgsmål, om de erhvervsdrivende kunne have krav på yderligere kompensation, og hr. Christophersen anførte, at der jo lå en godtgørelse i flere af de regler. Hr. Christophersen pegede på, at der f. eks. for momsen kunne være en ret lang frist, inden man skulle indbetale den. Ja, det er rigtigt, vi har jo op til 1/2 år — det blev ikke nævnt fra hr. Christophersen, men det gælder jo for landbruget, og landbruget kunne jo nok slet ikke stå sig ved nogen af disse forslag, men lad det nu ligge.

Tillbage står noget, der for mig er væsentligere, og det er de ulemper, som vi pålægger disse erhvervsdrivende. Vi kan tage det ret roligt, når det gælder de store erhvervs virksomheder, for de har jo kontorhjælp i forvejen, de har mennesker ansat, der er uddannet til at gøre netop det arbejde, vi nu forlanger af dem. Men jeg må understrege, at jeg er helt enig med de partier, der stiller forslagene om, at når det drejer sig om håndværkere og den lille handlende, er vi her inde på områder, hvor de, der driver erhvervet, har fået uddannelse til at drive et bestemt erhverv og ikke til først og fremmest at føre regnskab, og dér er det en virkelig byrde. Jeg tror, at vi skal tage disse byrder alvorligt vi kan ikke klare det alene med at henvise til, at de jo får kompensation, vi skal se på det på flere måder. Jeg tror, vi skal stille os selv det spørgsmål: har vi nu lavet ordningen så smidig, som den kan laves, for disse små erhvervsdrivende? Er det ikke muligt at gøre det endnu bedre?

Desuden tror jeg vi bør se på administrationen. Vi har vel alle herinde i hvert fald en og anden gang fået henvendelse fra en lille handlende eller håndværker, hvor vi må erkende, at her har man optrådt, jeg tror næsten ikke, jeg bruger for stærkt et udtryk, når jeg siger: unødigt brutalt fra administrationens side, for det er tilgiveligt, at visse af de mennesker, jeg har talt om, kommer til at begå fejl.

Jeg vil opfordre til, at vi benytter anledningen til at se på det, og vil i denne forbindelse minde om, at vi fra radikal side har foreslået, at der skulle laves en konsulent-service på håndværksområdet. Jeg kan godt føje til, at det for os er klart, at den bør udstrækkes til også at gælde for de handlende. Dér, hvor vi skal sætte ind, er naturligvis at hjælpe dem med at sætte et regnskab op. Det skal være regnskabskonsulenter, vi skal lette dem med, og her bliver ikke tale om udgifter hverken på 500 eller 600 mill. kr. eller 1 mia kr., men det er en rimelig service, vi yder dem.

Hagen Hagensen (KF):

Lad det være sagt straks, at der fra det konservative folkeparti er ganske megen sympati for de tanker, der ligger bag ved de to partiers lovforslag.

Der er jo ikke spor tvivl om, og det er også sagt af flere ordførere, at det er en byrde for de erhvervsdrivende at skulle varetage en hel del arbejde for det offentlige. Det er også sagt, at medens det måske ikke betyder så meget for den store virksomhed, betyder det ganske meget for den lille mand, der driver en virksomhed, hvor han ofte kommer træt hjem om aftenen og så skal til at kigge på alt det modbydelige regnskab, som han skal udføre for at tjene det offentlige.

Derfor kan der først og fremmest være grund til at sige, at vi må prøve på at forenkle tingene. De forslag, der foreligger her, er jo udformet forskelligt, og der er også allerede fra ministerens side peget på den vanskelighed, der kan være ved at afgrænse, hvorledes man skulle klare forholdene, og hvem der skulle med under dem. Vi har da også fra vor side en gang imellem været inde på tanken om, at man på en eller anden måde kunne give et vederlag for det, man nu må trække for det offentlige. Vi kan også

[Hagen Hagensen.]

godt sige, at provenutabet — og det er nævnt flere gange her i dag — er af en sådan størrelse, at man tænker sig om mere end én gang, før man prøver på at gå frem ad den vej.

Derfor har vi i vore — og det er jo allerede blevet nævnt af andre — forslag til folketingsbeslutning om bedre vilkår for mindre virksomheder taget meget mere med, hvor en af tingene er, at der efter forhandling med de berørte erhverv på en eller anden måde bør gives en kompensation for den administrative byrde, der er for de pågældende, og det gælder ikke mindst for de mindre næringsdrivendes vedkommende. Men vi synes, det må være naturligt, at man tager dem selv med og får at vide, hvor det egentlig er, at skoen trykker. Jeg kan godt være enig i de bemærkninger, der er sagt om, at der er mange forskellige ting, som de skal tage sig af nu, og som man godt kunne prøve på at forenkle. Man kunne da i hvert fald gøre den ting, at de kun skulle indbetale én gang pr. tidsenhed og på ét sted; så måtte det være det offentliges opgave selv at fordele de penge, det fik ind. Vi vil i hvert fald mene, at man bør tage erhvervene med ind i de overvejelser, der skal være, af, hvilken kompensation der på den ene eller den anden måde kan gives dem, og også i den forbindelse pege på, at man nok kunne give en længere kredittid for byerhvervene, hvis der skal ligge en rimelig og ligeartet kompensation for næringsdrivende.

Jeg skal ikke sige mere om disse ting nu. Der er ikke spor tvivl om, at det bliver ting, som vi bliver nødt til at gå i gang med at løse. De to forslag kan gå med ind i overvejelserne, men jeg tror, det bliver nødvendigt at tage dem med et videre sigte.

Ømann (SF):

Vi kan ikke medvirke til gennemførelsen af disse forslag, men vi vil meget gerne medvirke til, at vi atter en gang i folketinget overvejer, hvordan denne kompensation for ekstrabyrderne skal ydes. Sagen er jo den, at hver eneste gang man har indført en byrde, er der også ydet en kompensation i form af en rentegodtgørelse eller en forøget likviditet til erhvervslivet, og det vil altså sige en likviditet, som de danske borgere samtidig mister gennem de skattepenge,

som de skal indbetale for at befordre denne yderligere likviditet.

Der er vel nok det ved det, at både byrderne og aflønningen virker højest uens. Det virker vel sådan, at det er meget tungt for mindre handlende og småhåndværkere at føre alt dette regnskab, mens det naturligvis ikke er nogen særlig byrde for de virksomheder, som har et godt maskinelt bogholderi. Derfor synes jeg nok, der kunne være grund til at se på, om kompensationerne nu også virker rimeligt. Jeg kan godt forstå, at den ærede ordfører for venstre gik med kattepoter hen over det der, for dér ligger vi nok med en kompensationsordning, som er lidt ud over det almindelige, idet landbruget vistnok har en momsafregningskredit, som er temmelig lang i forhold til det øvrige erhvervslivs. Det vil jeg da også gerne være med til at se på i udvalget. Hvad ligger der egentlig af godtgørelse heri? Kan den ikke gattes lidt ud over de øvrige erhverv, så de alle sammen får lidt mere og så måske venstre og landbruget får lidt mindre på denne konto? Jeg tror, der er et retfærdighedskrav at opfylde her.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg skal ikke gå meget i detaljer med disse to lovforslag, for kommunisterne er ikke enige i det sigte, der ligger i dem: at yde kontante tilskud for at føre momsregnskab. Nu skal man heller ikke glemme, at der er nogle likviditetsfordele for virksomhederne. 1 måned og 20 dage efter udløbet af hver afgiftsperiode på et kvartal opgives afgiftstilsvarets størrelse. Man skal heller ikke glemme, at det også er sådan, at hvis den udgåede afgift regelmæssigt er mindre end den indgåede afgift — og det gælder eksportvirksomheder — kan toldvæsenet give tilladelse til at anvende kalendermåned, ja, endda helt ned til 1 uge som afgiftsperiode, og staten skal da, omgående efter denne udbetale moms godtgørelsen.

Vi har nogle andre forslag til at løse det problem, men først må jeg dog lige hæfte mig ved, hvad fru Kirsten Jacobsen sagde, nemlig at man kunne afskaffe indkomstbeskatningen. Nu drejer dette her sig om moms, og det er i grunden et helt fantastisk forslag at stille op i modsætning til moms.

Derimod har vi stillet nogle forslag, som går ud på at stryge momsen på fødevarer,

[Kaj Hansen.]

derved kan man slå to fluer med ét smæk. Det er jo ikke mindst de små erhvervsdrivende, som så helt bliver fri for at føre momsregnskab på fødevarer, og så kan man i øvrigt gå videre ad den vej.

Jeg vil videre sige, at man bliver da også nødt til her i folketinget at se på en prioritering af det, der skal gennemføres, og jeg kan ikke lade være at nævne nu, at da vi tidligere på dagen behandlede et kommunistisk forslag om at forhøje folke- og invalidepensionerne med 10 pct., sagde man, at det ville koste netto 1 mia kr. Disse forslag koster også 1 mia kr. Så overlader jeg det til folketingets medlemmer og til offentligheden selv at vurdere, hvem der har mest brug for denne 1 mia kr., folkepensionisterne eller de erhvervsdrivende. Jeg er ikke i tvivl om svaret. Det siger også noget om, hvorfor vi ikke kan medvirke til disse forslags gennemførelse.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne for lovforslaget vedr. almindelig omsætningsafgift, hr. Erhard Jakobsen, har ordet.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg skal indlede med at sige, at der stort set ikke er forskel på de to forslag, og jeg kan erklære mig beredt til, at hvad der kan nås i udvalget, hvad enten det måtte gå i retning af kristeligt folkepartis forslag eller mit partis forslag, vil vi være glade for at se, at der sker fremskridt på disse områder.

Jeg skal her gøre opmærksom på følgende to ting — det står ikke i teksten, men vi har forudsat det — for det første, at der skal ydes tilskud på indtil 3.000 kr., for vi forudsætter, at hvis vedkommende ikke indbetaler 3.000 kr., skal der heller ikke udbetales 3.000 kr. Den anden ting er, at vi forudsætter, at beløbet er skattepligtigt, og derved bliver det vel af nogenlunde samme størrelsesorden provenumæssigt som det, kristeligt folkeparti stiller forslag om.

Når vi foreslår det som et fradrag, er det, fordi folk har pengene i forvejen, og derfor er der ingen grund til, at de først betaler dem ind og så får dem betalt tilbage igen. Derfor virker vort forslag også som et fradrag, men et fradrag i indkomsten. Men det

er tekniske ting, som de folk, der har ekspertise på dette område, naturligvis må komme med et forslag om — såfremt der er politisk vilje til at lave noget i den retning — hvordan man gør det bedst. Det kan da ikke være folketingsmænds opgave at sidde og være teknikere, det vil man vel ikke bede os om. Vi har da et par andre ting at lave end at gå rundt og være skatteteknikere, og derfor kan jeg ikke tage nogen som helst bebrejdelser i retning af, at der måtte være det eller det i vejen teknisk. Jeg kan allermindst tage bebrejdelser fra partier, der i årevis har kørt med en ordning herinde, som de ved fra de selvstændige erhvervsdrivende virker hårdt og uretfærdigt, og som ikke har gjort en snus for at gøre noget ved det.

Så kommer man over for vort forslag og siger: hvad er nu det for noget, skal vi nu til at lave en hel masse andet? Man kommer til at tage stilling til disse forslag. Det skulle nemlig være ganske enkelt at gøre det her. Jeg ved da godt, der ikke er millimeterdemokrati i det, men det har den sikre virkning, at de mindste får den største hjælp; det ligger fuldstændig klart, derom kan ingen tvivle. Der bliver næppe lavet mange aktieselskaber med det formål at skaffe sig en skattefordel på 1.500 kr., må vi nu lige være her. Det er vist ikke sådan noget, man slikker sig om munden efter i erhvervslivet at lave. Hvad koster det ikke i sagføreromkostninger for overhovedet at få sådan noget etableret?

Dette forslag har et ganske klart sigte, og vi agter at fastholde det, vi agter i agitationen over for offentligheden at gøre opmærksom på, at kristeligt folkepartis forslag og vort forslag er de første forsøg på at gøre noget effektivt for at afbøde, at der er visse borgere her i landet, der bliver sat til at arbejde gratis for det offentlige. Det er det eneste, sagen drejer sig om. Det drejer sig hverken om at afskaffe momsen eller afskaffe indkomstskatten. Det drejer sig heller ikke om abortloven eller den nye skolelov — det er mærkeligt, det ikke også skulle blandes ind i det, vi plejer jo at få hele — eller arbejdsløsheden, men nu har VS ingen repræsentant i dag, ellers skulle det vel også have været ind i billedet. Kan man ikke i dette folketing snakke om nogen ting, uden at man hver gang skal have at vide, at der

[Erhard Jakobsen.]

er nogle partier, der principielt går ind for at lave verden om? Hvad kommer det det her ved? Det er en ganske lille ting.

Så nævner man provenutabet. For det første har jeg sagt, det er mindre end det, man anslog, men dernæst har mit parti i politisk-økonomisk udvalg eller over for regeringen og over for forligspartierne gjort opmærksom på, at vi betragter dette forslag, hvad enten det er vort eller kristeligt folkepartis, som noget, der kan bruges i forbindelse med, at man eventuelt — og sandsynligvis — finder det nødvendigt at udbetale en eller anden omkostningsdækkende ydelse i anledning af, at der udbetales en dyrtidsportion ekstra. Vi har i vor henvendelse til regeringen, som partierne er gjort bekendt med, sagt, at bedre end bare at dele nogle penge ud er det vel samtidig at lade det tjene et eller andet fornuftigt formål. Derfor har vi sagt: lad os få en nedsættelse af selskabsskatten; det gavner de store virksomheder. Lad os få dette forslag ført igennem; det gavner de små virksomheder. Ad den vej kan man godtgøre erhvervslivet nogle penge, som man ellers vil godtgøre dem i form af en eller anden ydelse ydet på må og få. Det ønsker vi naturligvis bragt ind i diskussionen.

Endelig til slut blot dette, at ligesom den konservative ordfører sagde det — det gælder også for vort parti, og jeg ved også for kristeligt folkeparti — er dette naturligvis kun en detalje i en lang række af forslag, som sigter imod at rette noget op på den uretfærdige behandling, som grupper af erhvervsdrivende har fået i dette land i årevis. Vi har et par gange henstillet til ministeren, ikke til skatteministeren, men til handelsministeren, at få en kommission, der tager alle disse forhold op. Henstillingen har indtil nu ikke nyttet, men så vil vi fremkomme med et forslag til folketingsbeslutning derom, for det er ikke noget, skatte- og afgiftsudvalget alene kan løse; der ligger ting på en lang række områder. Jeg er helt enig i, at de erhvervsdrivende selv skal med ind i det, og det kan de komme i en kommission, hvor der er lejlighed til at drøfte med dem, på hvilke områder lovgivningen lægger unødige byrder specielt på de mindre erhvervsdrivende, og dér tænker vi ikke på afskaffelse af hverken det ene eller

det andet store lovkompleks, men ganske enkelt rationaliserende foranstaltninger, der kan hjælpe.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne for lovforlaget vedr. ligningsloven, hr. Arne Bjerregaard, har ordet.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg kan først takke de forskellige ordførere for, at de føler, der er et problem, og i den situation må jeg nok sige, at det kan forekomme lidt mærkeligt, at de, når de er klar over problemet — og visse partier har i alt fald siddet herinde længe — overhovedet ikke har prøvet på at løse det. Det kan se lidt mærkværdigt ud, når vi nu kommer med et forslag, at så erkender man pludselig problemet, på baggrund af at partierne ikke tidligere har søgt at løse disse problemer.

Jeg var selvfølgelig næsten klar over, at ministeren for skatter og afgifter ikke var særlig ivrig for forslaget, det ligger jo så at sige i en skatteministers verden, at det er det omvendte, der almindeligvis skal ske hos skatteministeren: der skal penge ind i kassen og ikke den anden vej. Med hensyn til beregningerne af, hvor meget det vil koste, kan vi ikke blive så meget uenige, jeg har selv udregnet vores forslag til at ville koste omkring 300-400 mill. kr., hvis det var dyrest. Hr. Christophersen har også tilgodeset det, som ligger i vores skøn, nemlig at det nok var dem med de mindre indkomster, vi ville komme til at tilgodeses med dette forslag. Derfor mener jeg, det bliver lidt mindre end det af ministeren anslåede.

Det undrer mig lidt, at hr. Christophersen var så modvillig imod vores forslag og indvendte så meget imod, at det blev gennemført på den foreslåede måde. Der bliver ikke anført nogen markante synspunkter imod, at det kunne gøres på den måde. Der kunne være visse undtagelser osv. Ja vel, det kan der i alle de love, vi laver; det er næsten umuligt at lave vandtætte love, men som det allerede er sagt fra hr. Erhard Jakobsens side, mener jeg ikke, disse omgælder vil være relevante med det lille beløb, som her er anført.

Fru Kirsten Jacobsen siger, det er en mærkelig sans for logik. Ja, jeg kan selvfølgelig ikke gå ind i den almindelige kvindelø-

[Arne Bjerregaard.]

gik — på mangfoldige områder er den stærkere og mere udviklet end hos mændene; det skal jeg da virkelig give fru Kirsten Jacobsen ret i — men når man går ind i den problemstilling, at det skulle kunne sammenlignes med ophævelse af ATP-ordningen, statistisk departement og indkomstbeskatningen osv., mener jeg, vi kommer ind på helt inkommensurable størrelser. I den situation, vi er i i øjeblikket, må det da være væsentligt at sige: her er et problem, og det kan vi løse med den lovgivning, vi har nu; det andet, det må være noget, der ligger ude i fremtiden — og fremskridtspartiet ved da selv, at det løser vi ikke i morgen — men for de mindre erhvervsdrivende er det et problem, de har i dag, og ikke om 10 år. Fremskridtspartiets forslag omhandler problemer, som eventuelt kunne løses om 10 år; det skal jeg lade være usagt i den nuværende situation.

Jeg er glad for, at hr. Bernhard Baunsgaard er enig med os i intentionerne, og det må jeg også takke såvel hr. Hagen Hagensen som hr. Ømann for. Når hr. Kaj Hansen stiller det op med folkepensioner og de mindre erhvervsdrivende, kan jeg garantere hr. Kaj Hansen for, at der er mangfoldige mindre erhvervsdrivende, der ikke har mere, end folkepensionister har, undertiden mindre.

Vi har ønsket at pege på problemet, og jeg har forstået af debatten her, at man har forstået problemet og har forstået, at man nu må gøre noget ved det problem. Om det så skal løses på den måde, vi har skitseret, er, havde jeg nær sagt, os ligegyldigt, bare vi får gjort noget ved problemet. Efter udtalelserne må jeg forstå, at nu er man endelig villig til at gøre noget ved det problem, og derfor takker jeg for den velvilje, som jeg synes er udvist over for forslaget.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg bliver nødt til at sige, at der er jo ikke noget nyt under solen: det, vi drøfter nu, og det, som hr. Arne Bjerregaard betegner som problemerne, har jo været drøftet i al den tid, vi har haft disse lovregler. Man drøftede, hvorledes man skulle kompensere for denne opgaves løsning i forbindelse med momslovens gennemførelse for 8 år siden;

det indgik i vurderingerne af de tidsfrister, man fastsatte. Man havde samme problemstilling oppe til drøftelse i forbindelse med gennemførelsen af kildeskatten. Man har gang på gang drøftet disse ting, vurderet, om der er rimelig sammenhæng mellem den likviditets- og rentefordel, erhvervslivet får, og de opgaver, som erhvervslivet løser for det offentlige.

Dernæst vil jeg gerne sige til hr. Erhard Jakobsen, at jeg er enig i, at vi ved disse førstebehandlinger skal beskæftige os med principper. Jeg mener også, der ligger noget principielt i at påpege den forskellige behandling, et konkret forslag vil medføre for forskellige grupper i samfundet, og jeg mener også, vi har lov til at tage vores udgangspunkt i det, som er formuleret i de forslag, vi har til behandling. Der må jeg sige til hr. Erhard Jakobsen, at der i § 1, stk. 2, i centrum-demokraternes lovforslag, nr. 44, ordret står:

„I tilfælde af negativt afgiftstilsvær udbetales godtgørelsen af toldvæsenet.“

Det betyder simpelt hen, at uanset hvor stor den erhvervsmæssige omsætning, der har været, er, bliver der udbetalt 750 kr. pr. kvartal. Det er muligt, det ikke har været centrum-demokraternes hensigt, at dette skulle være konsekvensen, og det kan så blive klaret under udvalgsarbejdet, men det står i lovforslaget, at sådan er det forslagsstillernes hensigt.

Så går hr. Erhard Jakobsen videre og inddrager i drøftelsen også tanker om en eventuel omkostningsdæmpende ydelse. Jeg skal ikke tage det op ved denne lejlighed — det skal vi drøfte i en anden sammenhæng — men jeg vil gerne, når det nu er rejst, have lov at gøre den ene bemærkning her, at det at inddrage dette forslag som en kompensation for de dyrtidsportioner, der måtte blive udbetalt, betyder jo, at denne kompensation også skulle udbetales til nogle, der overhovedet ikke udbetaler én eneste krone i dyrtidsportion, og det vil altså sige, at det i hvert fald ikke er at tilnærme os den konkrete udbetaling, snarere at fjerne os fra den i forhold til tidligere forslag.

Jeg skal så til sidst kun sige, at regeringen tager meget alvorligt på den aftale, vi indgik i september, vi føler os meget forpligtet af den. Det gælder på det område, jeg her har nævnt, men det gælder også på det

[Ministeren for skatter og afgifter.]

punkt, der hedder, at vi skal sigte mod lettelser i indkomstskatten såvel i 1977 som 1978, og jeg mener ikke, at noget parti, der er med i denne aftale, kan undlade at lægge afgørende vægt på, at vi er i stand til at leve op til folketings virkeliggørelse i dets helhed. Derfor må jeg nødvendigvis sige, at et provenutab, hvad enten det så er 400 mill. kr., eller det er 1 mia. kr., begrænser de muligheder, vi har for i fællesskab at leve op til vores fælles aftale.

Christophersen (V):

Såvel hr. Erhard Jakobsen som hr. Arne Bjerregaard kom med nogle bemærkninger, som jeg synes der er grund til at knytte kommentarer til. Det er naturligvis rigtigt, som hr. Erhard Jakobsen siger, at partierne herinde ikke er forpligtet til at optræde som skattelovsteknikere, men det, som jo er sagen i dette tilfælde, er, at man ikke desto mindre har ønsket at gøre det, for man har stillet et ganske konkret forslag til en lovtekst. Af hensyn til drøftelsen i skatteudvalget mener jeg i og for sig, det havde været mere fornuftigt at lave et forslag til folketingsbeslutning, hvor man ligesom mere generelt søgte at tage dette problem op, men når man nu har valgt denne fremgangsmåde, må vi, som jo skal vurdere forslaget og komme med kommentarer til det her ved første behandling, ligesom gå ud fra, at vi her har fået indholdet af de tanker, man har gjort sig.

Dér vil jeg også sige, at det undrer mig lidt at høre, at beløbet ikke skal være skattefrit. Nu har jeg fået den oplysning, og så vil jeg naturligvis gå ud fra, at det forholder sig sådan, men der står jo i bemærkningerne til lovforslaget, at de 3.000 kr. må anslås omtrent at kunne dække omkostningerne til regnskabskyndig bistand for de små virksomheder. Det må jeg nu forstå på den måde, at eftersom man ikke får alle de 3.000 kr. men skal betale skat af dem, er det altså kun en delvis kompensation, hvis de 3.000 kr. i øvrigt er det rigtige tal, det ved jeg personlig ikke noget om.

Så var hr. Erhard Jakobsen inde på den tanke, at det ligesom kunne træde ind som en del af en omkostningsdæmpende ydelse. Jeg er meget enig med skatte- og afgiftsministeren i, at det er et noget andet problem,

og det må det vel egentlig også være for forslagsstillerne, for man kan jo ikke bruge pengene to gange. Her figurerer tilskuddet på de 3.000 kr. som et beløb, der skal dække omkostningerne ved at foretage alle disse besværlige ting; så kan man vel ikke også samtidig bruge pengene som kompensation for en anden dyrtidsportion. Derfor vil jeg henstille til forslagsstillerne, at man prøver at holde disse to ting ude fra hinanden.

Så sagde hr. Arne Bjerregaard, at han undrede sig over, at venstre var så modvillig. Nu er det måske forbigået hr. Arne Bjerregaards opmærksomhed, at jeg rent faktisk var sympatisk stemt over for selve den tanke, at vi skulle prøve at gøre noget ved disse problemer. Jeg fremhævede for det første, at man burde undersøge, om man simpelt hen kunne begrænse vanskelighederne, og det var i den forbindelse, jeg nævnte, at vi ville fremsætte et forslag til folketingsbeslutning om at flytte kildeskatteopkrævningen. Men jeg har selvfølgelig den betænkelighed, at disse forslag koster en utrolig bunke penge, som vi jo kunne anvende på andre og måske vigtigere områder, og jeg synes derfor, det må tilkomme forslagsstillerne, som jeg sagde i første omgang, at sandsynliggøre, hvordan de vil skaffe disse midler. På den baggrund synes jeg altså, at man også fra forslagsstillerens side måtte være interesseret i under udvalgsarbejdet at se, om ikke vi kunne finde frem til billigere løsninger på de vanskeligheder, som her drøftes.

Bach (FP):

Som mindre erhvervsdrivende har det jo været interessant at høre på de kommentarer, der er faldet her, og det får mig til at sige, at man i hvert fald er klar over, der er problemer. Derfor må jeg også sige til både centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti, at når de erkender, der er problemer, og der er vilje til at løse dem, skal det heller ikke komme til at mangle på fremskridtspartiets gode vilje. Men man gør det jo ikke alene ved bare at snakke om de ting. Hr. Erhard Jakobsen sagde, at der var tale om ét og samme lovforslag. Nej, der er stadig væk ca. 500 mill. kr. til forskel. Det, der er erhvervslivets besværligheder i dag, er jo stadig væk alle de forordninger, som det næsten er umuligt at kompensere for i kro-

[Bach.]

ner og ører. Hr. Bernhard Baunsgaard sagde nok, at de to partier ikke var i folketinget, da man vedtog disse ting, som konsekvensberegninger i timer og i kroner og ører har vist har kostet de mindre erhvervsdrivende dyrt. Hvis der er vilje til at forenkle alle de ting, kan I også være helt sikre på at få fremskridtspartiets medvirken.

Hr. Christophersen talte om momskredit, og der blev nævnt tallet 95 dage. De faktiske forhold for masser af små erhvervsdrivende er imidlertid, at der udskrives regninger kvartalsvis, og i vældig mange tilfælde kan de ikke få de penge ind. Mange gange lægger den lille erhvervsdrivende selv de penge ud, der er tale om her. Han lægger de penge ud for sine kunder, kan man godt sige, og har det som et tilgodehavende, men må afregne over for toldvæsenet. Det er et meget stort problem. Derfor er jeg meget glad for, at hr. Bernhard Baunsgaard sagde, at der er ulemper, som vi er nødt til at tage alvorligt, der er byrder, der er meget alvorlige.

Mit partis ordfører var nødt til at gå, men jeg kan kun tilslutte mig det allerførste, hun sagde om alle de forskellige besværligheder, man har trukket ned over hovedet på de erhvervsdrivende. Det er dem, vi skal se på, og jeg tror, man kan finde sammen med fremskridtspartiet netop om det problem.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg glemte at sige i første omgang, men nu gør jeg skaden god, at den tale, jeg holdt, holdt jeg på hr. Gudmes vegne, men det er den forhåbentlig ikke blevet ret meget ringere af. Jeg er helt enig i de bemærkninger, hr. Gudme bad mig sige.

Må jeg komme med nogle ganske enkelte ting i anledning af hr. Arne Bjerregaards indlæg. Man har end ikke forsøgt at løse problemet, sagde han. Jo, det har man, men jeg husker ikke nogen aktiv indsats dengang fra hr. Arne Bjerregaards side; det kan være, fordi jeg ikke kan huske det. Vi har fra radikal side peget på, som hr. Bach nu gjorde det, at det hjælper ikke at udbetale nogle kroner. Det kan selvfølgelig mildne, men det hjælper ikke, for det, der er i vejen, er jo, at en række af disse mennesker ikke har fået en regnskabsuddannelse, og derfor skal vi sætte ind på virkelig at gøre det

nemmere at føre det regnskab. Når vi så har gjort det nemmere, skal vi, som vi har foreslået, hjælpe dem til at få nogle konsulenter til at rådgive sig. Det håber jeg bliver en af de gode ting, der kommer ud af dette forslag.

Intentionerne, sagde hr. Arne Bjerregaard, ja, hensigten — sådan at vi kan forstå, hvad det er, vi taler om — hensigten tror jeg også er god nok fra kristeligt folkepartis side, men jeg tror, man skal være klar over, at det er det regnskabsmæssige, der piner og plager netop de små.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg skal medgive ministeren, at lovforslagets tekst kunne fremkalde den nævnte misforståelse. Vi har selv forstået det sådan, at hvis det i et enkelt kvartal lå sådan, så gik det på den måde. Men never mind, nu ved man altså, at vi bliver ikke særlig fornærmede, hvis man i stedet for laver ordningen sådan, at der heller ikke i et kvartal kan trækkes mere fra, end der faktisk skulle indbetales. Det er nok den administrativt heldigste løsning.

Jeg vil lige sige til hr. Christophersen, at det var den slags detaljer, jeg tænkte på; det var ikke, at man omtaler de tekniske ting i vort forslag, det er da klart. Det var blot kritikken fra en bestemt side af, at vi overhovedet kom med sådan noget. Det var ikke fra hr. Christophersens side.

Vi må naturligvis stå ved de ting, vi fremsætter, og vi prøver selv i vores tankegang at udrede det, men det, jeg understreger endnu en gang, er, at det er naturligvis i skatte- og afgiftsudvalget, disse ting må drøftes i nærværelse af de eksperter, som ved betydelig mere, end vi har pligt til at vide om disse ting.

Må jeg så om det interessante spørgsmål om kompensation for dyrtidstillæg sige, at jeg har ikke forestillet mig — og jeg kan ikke se, at der ligger noget politisk eller økonomisk mål i dette — at man virksomhed for virksomhed — det kan man formentlig heller ikke opnå — kan give præcis det, man kommer til at betale ud. Det, jeg sigter imod, er blot, at lettelsen i erhvervslivets samlede omkostninger skal blive tilstrækkelig stor til, at erhvervslivets omkostninger ikke stiger som følge af, at man skal betale en dyrtidsportion mere end beregnet.

[Erhard Jakobsen.]

Derved opnår man det, som vi tilsigter, både det pristalsmæssige og det andet. Det er den tankegang, jeg er inde på, og så er det, vi siger, at i grove træk vil en nedsættelse af selskabsskatten hjælpe de større virksomheder, og dette forslag vil hjælpe de mindre. Her kan man jo udmærket igen jonglere med vores forslag, sådan at det kommer til at hjælpe endnu mere. Man kunne f. eks. kombinere en momslettelse, der står i forhold til omsætningen, med antallet af virksomhedernes ansatte. Det er meget nemt i et udvalg at lave sådan en lille teknisk ting, hvis man ellers er enig i sigtet, som er dette at bruge dette forslag til at slå to fluer med ét smæk: i den givne situation at råde bod på den ulempe, det er, at omkostningerne stiger som følge af, at vi får en dyrtidsportion mere end beregnet, og derefter for al fremtid at råde bod på det uheldige forhold, som man indtil nu har talt meget om og studeret meget, men ikke forsøgt effektivt at gøre noget ved, ved simpelt hen at betale folk for, at de laver noget arbejde.

Så må jeg sige til fremskridtspartiet, at fremskridtspartiet skal ikke komme uden om at tage stilling til det principielle hovedspørgsmål: vil man i al evighed blive ved med at snakke om at afskaffe indkomstskatterne, eller vil man tage rent praktiske forslag, der virker i samme retning, og få dem gennemført?

Og så til alt dette med at lette indkomstskatten: der er vel principielt ingen forskel på at lette indkomstskatten generelt for alle og så at lette den for grupper, som vi ved at vi i årevis på urimelig måde har lagt ekstra omkostninger på. Det må i begge tilfælde falde ind under at formindske indkomstskatten. Jeg har tidligere sagt om vort forslag om at afskaffe ejendomsskatterne, at det virker på samme måde, fordi ejendomsskatterne skal betales ud af indkomsten, og det er derfor, jeg finder det berettiget at føre også dette forslag ind under begrebet en lettelse af indkomstskatten.

Formanden:

Ja, og indkomstskatterne er ikke til behandling i dag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal da give skatteministeren ret i, at vi har været med i et forlig i september. Jeg tror, at skatteministeren ved næsten lige så vel som jeg, at vi ønsker at fastholde det, der ligger i forliget, og også at vi da indrømmer, at et forslag som dette selvfølgelig kan være en belastning for visse dele af forliget. Vi er imidlertid ikke afskåret fra at fremsætte forslag på grund af det forlig, vi har indgået, men vi må selvfølgelig i fællesskab se, hvis vi finder forslaget relevant, at finde compensation for det, der ligger i det.

Lad mig sige til hr. Christophersen, som mener, at vi må sandsynliggøre, hvor vi vil skaffe pengene fra — det fremgik vist også af skatteministerens indlæg — at det forekommer mig dog, at de store partier har været med til at fremsætte forslag af mere vidtrækkende karakter end disse uden at påvise, hvorledes man vil skaffe pengene. Må jeg henvise til den kære bistandslov, som, så vidt min hukommelse rækker, selv venstre var med til at gennemføre. Her kunne man ikke få det mindste tal på bordet, og man må sige, at det bliver vist til langt større beløb, end der er tale om her. Da var der ikke noget om, at man skulle sandsynliggøre. Og hvad med den nye miljølov? Kan man få nogle tal på bordet for, hvad det vil koste erhvervslivet?

Formanden:

Nu er det jo noget andet, der er til behandling.

Arne Bjerregaard (KrF):

Undskyld, hr. formand.

Hr. Bach fra fremskridtspartiet tog vist en anden stilling, så vidt jeg forstod det, end ordføreren for fremskridtspartiet. Jeg forstod i al fald af hr. Bachs indlæg, at han ville være positiv over for forskellige forslag, der kunne hjælpe det mindre erhvervsliv, og det ser vi med glæde på og håber, at vi kan få et fornuftigt samarbejde om dette spørgsmål i udvalget også med fremskridtspartiet.

Hr. Bernhard Baunsgaard mente, at vi ikke havde villet være med til at støtte en konsulentordning og en regnskabsuddannelse. Det må vist være en fejltagelse. Jeg har i al fald aldrig nogen sinde modsat mig, at vi skulle være med til at hjælpe med at

[Arne Bjerregaard.]

fremme regnskabsuddannelsen og eventuelt etablere en konsulentordning vedrørende erhvervslivet.

Lad mig til slut sige, at jeg føler, at vi er enige i målsætningen, at der må gøres noget. Lad os da tage fat på problemet. Nu kan vi ikke lade det ligge længere.

(Kort bemærkning).

Bach (FP):

Jeg bliver nødt til at sige, at der er ingen uenighed mellem vor ordfører, fru Kirsten Jacobsen, og mig, når jeg siger, at målsætningen er en forenkling af systemet. Det er — det forsøgte jeg i hvert fald at sige i første omgang — ikke kroner og øre, vi beder om, det er en forenkling af systemet, det er hjælp til arbejdet, og det nævnte hr. Bernhard Baunsgaard jo også.

Men lad mig sige det, så det ikke er til at misforstå, at vi er mange mindre erhvervsdrivende og håndværkere der mange gange står hjælpeløse over for alle de forskellige ting, ATP og kildeskat og moms, der er os blevet pålagt. Det er også sagt her, og det er fuldstændig rigtigt. Det er dér, vi skal have en forenkling. Det er nok helt rigtigt, som hr. Erhard Jakobsen siger, at hvordan det skal gøres rent skatteteknisk kan det ikke være vores opgave at finde ud af. Men vi må have en forenkling, for at vi kan klare det og styre det. Det ville være den største compensation, og derfor synes jeg, at der er rørt ved noget helt rigtigt. Vi har rørt ved et problem, som må og skal tages op til løsning, for der er begået en masse uretfærdigheder over for den mindre erhvervsdrivende, og det er jeg, det har jeg lov til at sige, meget taknemlig for.

(Kort bemærkning).

Christoffersen (V):

Jeg vil kun sige til hr. Arne Bjerregaard, at jeg forstår slet ikke hans bemærkninger om, at man ikke skulle være forpligtet til at oplyse, hvordan man vil finansiere et forslag, der koster 400-500 mill. kr. Bistandslovforslagets finansiering blev klart belyst i det finanslovforslag, der blev fremsat sidste år. Det står i budgetoverslagstallene, og det er vedtaget. Alle vidste, hvordan det skulle finansieres, men der er ikke nogen, der ved, hvordan dette skal finansieres. Det

er meget godt, at politiske partier fremsætter forslag, der ser sympatiske og indbydende ud, forslag, man derefter kan gå ud og fortælle, at man egentlig godt ville have gennemført, men der var ingen andre, der ville være med, men det er ikke meget værd, hvis man ikke samtidig vil fortælle, hvordan man vil skaffe de betydelige beløb, der er tale om. Så er der efter min opfattelse tale om agitation på et for dårligt grundlag.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Min korte bemærkning sigter kun mod at korrigere hr. Christophersen. Jeg gjorde udtrykkelig opmærksom på, at vi stiler mod en skattelettelse. Denne skattelettelse kan gennemføres på flere måder. Den kan gennemføres ved, at man nedsætter skatterne generelt ved f. eks. at forhøje bundfradraget, men den kan også gennemføres ved, at man letter for en række grupper, hvis byrder man synes er særlig vanskelige, og det var det, jeg gav eksempler på.

(Kort bemærkning).

Christoffersen (V):

Mine bemærkninger var ikke møntet på hr. Erhard Jakobsen. Hr. Erhard Jakobsen har fuldkommen ret. Hvis man vil anvende den argumentation, så falder mit angreb ikke på ham. Så kan man drøfte, om det er en klog måde at gøre det på, men det kan vi jo vende tilbage til.

(Kort bemærkning).

Ømann (SF):

Der er to partier, der i dag har opfundet et problem. Jeg tror ikke, det er et reelt problem, for det har vi haft til behandling her så mange gange. Det er et stemmefiske-riproblem, der her er rejst.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Kun én meget kort bemærkning, og det skal være den, at det er dog en ny situation, at statslige tilskud skulle kunne gå ind under udtrykket skattelettelser.

Hermed sluttede forhandlingene.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Finansudvalget har afgivet tillægsbetænkning over forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet. (Lovfr. nr. 103) Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Miljøudvalget (5/12 75):

Udtræder: Ebba Strange

Ny stedf.: Maigaard.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 9. december kl. 13 med følgende dagsorden

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Erhard Jakobsen.*
- 2) *Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.*
- 3) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.
- 4) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger.
- 5) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger og lov om forskellige forbrugsafgifter. (Afgift af grammofonplader, lydbånd og lyd- og billedbånd, afgift af lysrør samt afgift ved auktionssalg).

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v. (Bestemmelser om personaleforhold).

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om statens tjenestemænd i Grønland. (Bestemmelser om ansættelsesområdet i forbindelse med ændringer i opgavefordelingen mellem staten, Grønlands landsråd og kommuner i Grønland).

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pension til statens tjenestemænd m. v. i Grønland. (Bestemmelser om pension til kommunernes tjenestemænd m. v. i Grønland).

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om kommuneskat.

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v. (Ændring af afgiftsberegningen og beregningen af det grønlandske reguleringspristal).

11) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om afgift af motorkøretøjer.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.15.